

การศึกษาสภาพและปัญหาการดำเนินงานแนะแนวของโรงเรียนมัธยมศึกษาขนาดเล็ก
สังกัดกรมสามัญศึกษา เขตการศึกษา 12

นางสาวพนอ อนัญญพร

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

วิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาครุศาสตรมหาบัณฑิต

สาขาวิชาบริหารการศึกษา ภาควิชาบริหารการศึกษา

บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ปีการศึกษา 2539

ISBN 974-636-355-7

ลิขสิทธิ์ของบัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

A STUDY OF STATE AND PROBLEMS OF GUIDANCE OPERATION OF THE SMALL
SECONDARY SCHOOLS UNDER THE JURISDICTION OF THE DEPARTMENT
OF GENERAL EDUCATION, EDUCATIONAL REGION TWELVE

Miss Panor Ananyaporn

ศูนย์วิทยทรัพยากร
คุณหญิงวิทย์วิทยากร
A Thesis Submitted in Partial Fulfillment of the Requirements
for the Degree of Master of Education in Educational Administration
Department of Educational Administration

Graduate school

Chulalongkorn University

Academic Year 1996

ISBN 974-636-355-7

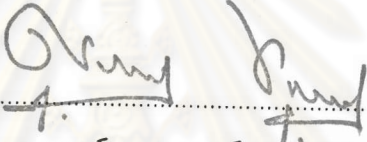
หัวข้อวิทยานิพนธ์ การศึกษาสภาพและปัญหาการดำเนินงานแนะแนวของโรงเรียนมัธยมศึกษาขนาดเล็ก สังกัดกรมสามัญศึกษา เขตการศึกษา 12

โดย นางสาวพนอ อนัญญพร

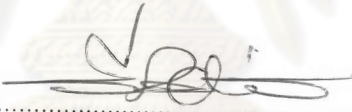
ภาควิชา บริหารการศึกษา

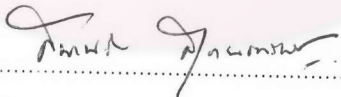
อาจารย์ที่ปรึกษา ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สนานจิตร์ สุคนธ์ทรัพย์

บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย อนุมัติให้บัณฑิตวิทยาลัยฉบับนี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาวิทยาศาสตรบัณฑิต

..... คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย
(ศาสตราจารย์ นายแพทย์ ศุภวัฒน์ ชุตินวงศ์)

คณะกรรมการสอบวิทยานิพนธ์

..... ประธานกรรมการ
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.วีระวัฒน์ อุทัยรัตน์)

..... อาจารย์ที่ปรึกษา
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สนานจิตร์ สุคนธ์ทรัพย์)

..... กรรมการ
(รองศาสตราจารย์ ดร.อมรชัย ตันติเมธ)

พิมพ์ต้นฉบับบทคัดย่อวิทยานิพนธ์ภายในกรอบสี่เหลี่ยมนี้เพียงแผ่นเดียว

พจน อัญญพร : การศึกษาสภาพและปัญหาการดำเนินงานแนะแนวของโรงเรียน
มัธยมศึกษาขนาดเล็ก สังกัดกรมสามัญศึกษา เขตการศึกษา 12 (A STUDY OF STATE
AND PROBLEMS OF GUIDANCE OPERATION OF THE SMALL SECONDARY
SCHOOLS UNDER THE JURISDICTION OF THE DEPARTMENT OF GENERAL
EDUCATION, EDUCATIONAL REGION TWELVE) อ.ที่ปรึกษา : ผศ.ดร.สนานจิตร์
สุคนธ์ทรัพย์, 175 หน้า. ISBN 974-636-355-7.

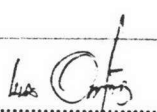
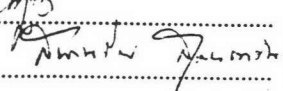
การวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาสภาพและปัญหาการดำเนินงานแนะแนวของโรงเรียน
มัธยมศึกษาขนาดเล็ก สังกัดกรมสามัญศึกษา เขตการศึกษา 12

ผลการวิจัยสรุปจากรายการที่ผู้ให้สัมภาษณ์ระบุไว้สูงสุดพบว่า สภาพการจัดบริการแนะแนว
มีการจัดบริการแนะแนวครบทั้ง 5 บริการคือ บริการศึกษาและรวบรวมข้อมูลนักเรียนรายบุคคลเกี่ยวกับ
สถานภาพ สุขภาพ ผลสัมฤทธิ์ ความถนัด การปรับตัว ความสนใจ และโครงการชีวิตในอนาคต บริการ
สนเทศและบริการให้คำปรึกษาทางด้านการศึกษา อาชีพ ส่วนตัว สังคมและการปรับตัว บริการ
จัดวางตัวบุคคลทางการศึกษาและอาชีพ และบริการติดตามและประเมินผลนักเรียนที่ได้รับบริการ
แนะแนวและนักเรียนที่จบจากโรงเรียนไปแล้ว

ปัญหาการจัดบริการแนะแนวในแต่ละบริการคือครูไม่มีเวลาในการรวบรวมข้อมูล
ขาดเอกสารข้อมูลในการให้บริการและขาดคนที่มีความรู้ความสามารถในการจัดป้ายนิเทศ นักเรียน
ไม่กล้าขอคำปรึกษา นักเรียนไม่ให้ความสนใจในบริการจัดวางตัวบุคคล และการติดตามนักเรียนทำได้
ไม่ทั่วถึง

ผลการวิจัยจากแบบสอบถามพบว่า ครูประจำชั้น/ครูที่ปรึกษามีส่วนร่วมในการจัดบริการ
แนะแนวและมีส่วนร่วมในการประเมินผลการดำเนินงานแนะแนว

ภาควิชา บริหารการศึกษา
สาขาวิชา บริหารการศึกษา
ปีการศึกษา 2539

ลายมือชื่อนิสิต
ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษา
ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษาร่วม

C842103 : MAJOR EDUCATIONAL ADMINISTRATION

KEY WORD : STATE AND PROBLEMS / GUIDANCE OPERATION / SMALL SECONDARY SCHOOLS / EDUCATIONAL REGION TWELVE

PANOR ANANYAPORN : A STUDY OF STATE AND PROBLEMS OF GUIDANCE OPERATION OF THE SMALL SECONDARY SCHOOLS UNDER THE JURISDICTION OF THE DEPARTMENT OF GENERAL EDUCATION, EDUCATIONAL REGION TWELVE.

THESIS ADVISOR : ASST.PROF.SNANCHIT SUKONTASAP, Ph.D. 175 pp.

ISBN 974-636-355-7.

The purpose of this research was to study the state and problems of guidance operation of the small secondary schools under the jurisdiction of the Department of General Education, Educational Region Twelve.

Findings concluded from interview results with highest frequencies revealed that :

1. Guidance operation covered all the five service areas : 1) individual inventory service related to student background, health, achievement, aptitude, self-adjustment, interest and future life project ; 2) information service concerning education, occupation, personal life, social and self-adjustment ; 3) counseling service on education, occupation, personal life, social and self-adjustment ; 4) placement service regarding education and career ; and 5) follow-up and evaluation of guidance service from students and alumni.

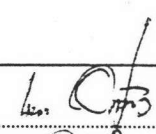
2. Guidance problems in each area were : 1) teachers had no time to collect data; 2) shortage of guidance document and teachers who could display information board ; 3) lack of students' attention in placement service; 4) lack of students' interest in counseling service; and 5) teachers could not follow-up all of the students.

It was found from the questionnaire that student advisors participated in providing service and evaluation.

ภาควิชา..... บริหารการศึกษา.....

สาขาวิชา..... บริหารการศึกษา.....

ปีการศึกษา..... 2539.....

ลายมือชื่อนิติ.....

ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษา.....

ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษาร่วม.....

กิตติกรรมประกาศ

วิทยานิพนธ์เล่มนี้สำเร็จสมบูรณ์ลงได้ เนื่องจากได้รับความกรุณาอย่างยิ่ง จากผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. สนานจิตร์ สุคนธ์ทรัพย์ อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ที่กรุณาให้คำปรึกษา แนะนำ ตรวจสอบแก้ไข ปรับปรุงข้อบกพร่องต่าง ๆ ของการวิจัยมาโดยตลอดอย่างละเอียดทุกขั้นตอน ผู้วิจัยขอกราบขอบพระคุณเป็นอย่างสูงไว้ ณ โอกาสนี้

ขอขอบพระคุณผู้ทรงคุณวุฒิที่กรุณาตรวจแก้ไข แนวการสัมภาษณ์ แบบสอบถามและแบบวิเคราะห์เอกสาร ที่ใช้เป็นเครื่องมือในการเก็บรวบรวมข้อมูล ซึ่งได้แก่ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. วีระวัฒน์ อุทัยรัตน์ รองศาสตราจารย์ ดร. อมรชัย ตันติเมธ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. ณัฐนิภา คุปรัตน์ ภาควิชาบริหารการศึกษา คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย นายเกรียงศักดิ์ พรवासรี ผู้ช่วยหัวหน้าหน่วยศึกษานิเทศก์ ฝ่ายวิชาการและแผนงาน กรมสามัญศึกษา และ นายวัฒนา สุวิทย์พันธุ์ ผู้อำนวยการโรงเรียนไทยรัฐวิทยา จังหวัดปราจีนบุรี

ขอขอบพระคุณ ผู้บริหารโรงเรียน ผู้ช่วยผู้บริหารโรงเรียน หัวหน้างานแนะแนว ครู-อาจารย์แนะแนว และ ครูประจำชั้น/ครูที่ปรึกษา ของโรงเรียนมัธยมศึกษาขนาดเล็ก สังกัดกรมสามัญศึกษา เขตการศึกษา 12 ที่ได้ให้ความอนุเคราะห์ข้อมูลเพื่อการวิจัย

ขอกราบขอบพระคุณอาจารย์ผู้สอนภาควิชาบริหารการศึกษา และ ครู-อาจารย์ทุกท่าน ที่ได้ให้คำสั่งสอนและให้การศึกษาแก่ผู้วิจัย จนสามารถนำความรู้ที่ได้มาประยุกต์ใช้ในการวิจัยครั้งนี้

สุดท้ายนี้ ผู้วิจัยขอขอบพระคุณบิดา มารดา และญาติพี่น้อง ที่ให้การสนับสนุนและเป็นกำลังใจแก่ผู้วิจัยตลอดมา นอกจากนี้ต้องขอขอบคุณบัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ที่ให้ทุนสนับสนุนการวิจัยครั้งนี้ด้วยส่วนหนึ่ง

พนอ อนัญญพร

สารบัญ

	หน้า
บทคัดย่อภาษาไทย.....	ง
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ.....	จ
กิตติกรรมประกาศ.....	ฉ
สารบัญ.....	ช
สารบัญตาราง.....	ญ
สารบัญแผนภูมิ.....	ฎ
บทที่	
1 บทนำ.....	1
1.1 ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา.....	1
1.2 วัตถุประสงค์ของการวิจัย.....	5
1.3 ขอบเขตของการวิจัย.....	5
1.4 คำนิยามศัพท์ที่ใช้ในการวิจัย.....	5
1.5 ประโยชน์ที่ได้รับจากการวิจัย.....	7
1.6 วิธีดำเนินการวิจัย.....	8
1.7 ลำดับขั้นในการเสนอรายงานการวิจัย.....	9
2 เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	10
2.1 การจัดการศึกษาระดับมัธยมศึกษา.....	10
2.1.1 ลักษณะการจัดการศึกษาระดับมัธยมศึกษา.....	10
2.1.2 บทบาทหน้าที่ของการมัธยมศึกษา.....	12
2.1.3 นโยบายเกี่ยวกับการมัธยมศึกษา.....	15
2.1.4 ปัญหาการมัธยมศึกษาในปัจจุบัน.....	20
2.2 โรงเรียนมัธยมศึกษาขนาดเล็ก.....	22
โครงการปรับปรุงโรงเรียนมัธยมศึกษาขนาดเล็ก (คปล.).....	24
2.3 การแนะแนวในโรงเรียนมัธยมศึกษา.....	24
2.3.1 ความหมายของการแนะแนว.....	24
2.3.2 หลักการจัดบริการแนะแนวในโรงเรียน.....	26

สารบัญ (ต่อ)

บทที่	หน้า
2.3.3	ภารกิจด้านการจัดบริการแนะแนว..... 30
2.3.4	การจัดบริการแนะแนวในโรงเรียนมัธยมศึกษา..... 34
2.3.5	การประเมินผลโครงการบริการแนะแนว..... 47
2.4	เขตการศึกษา 12..... 54
2.5	งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง..... 58
3	วิธีดำเนินการวิจัย..... 61
3.1	วัตถุประสงค์ของการวิจัย..... 61
3.2	ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง..... 61
3.3	เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย..... 63
3.4	การเก็บรวบรวมข้อมูล..... 64
3.5	การวิเคราะห์ข้อมูล..... 65
4	ผลการวิเคราะห์ข้อมูล..... 66
4.1	ตอนที่ 1 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลจากการสัมภาษณ์..... 67
4.2	ตอนที่ 2 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลจากแบบสอบถาม..... 98
4.3	ตอนที่ 3 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลจากการศึกษาเอกสาร..... 110
5	สรุปผลการวิจัย อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ..... 116
5.1	วัตถุประสงค์ของการวิจัย..... 116
5.2	วิธีดำเนินการวิจัย..... 116
5.3	สรุปผลการวิจัย..... 118
5.4	การอภิปรายผล..... 121
5.5	ข้อเสนอแนะ..... 127
	รายการอ้างอิง..... 129
	ภาคผนวก..... 132
	ภาคผนวก ก 133
	ภาคผนวก ข 135
	ภาคผนวก ค..... 141

สารบัญ (ต่อ)

บทที่	หน้า
ภาคผนวก ง.....	144
ประวัติผู้วิจัย.....	175

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

สารบัญตาราง

ตารางที่	หน้า
1	ข้อมูลเกี่ยวกับสถานศึกษาสังกัดกระทรวงศึกษาธิการ ในเขตการศึกษา 12..... 56
2	ข้อมูลเกี่ยวกับสถานศึกษานอกสังกัดกระทรวงศึกษาธิการ ในเขตการศึกษา 12..... 57
3	จำนวนโรงเรียนและกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย..... 63
4	จำนวนและร้อยละของผู้ให้สัมภาษณ์ จำแนกตามสถานภาพ..... 67
5	จำนวนและร้อยละของผู้ให้สัมภาษณ์เกี่ยวกับบริการแนะแนว ที่โรงเรียนจัดดำเนินการ..... 71
6	จำนวนและร้อยละของผู้ให้สัมภาษณ์เกี่ยวกับลักษณะการจัดงานแนะแนว..... 72
7	จำนวนและร้อยละของผู้ให้สัมภาษณ์เกี่ยวกับการจัดบุคลากร ด้านแนะแนว..... 74
8	จำนวนและร้อยละของผู้ให้สัมภาษณ์เกี่ยวกับการประสานงาน ด้านแนะแนว..... 77
9	จำนวนและร้อยละของผู้ให้สัมภาษณ์เกี่ยวกับการได้รับความช่วยเหลือด้านแนะแนว จากบุคคลหรือหน่วยงานอื่น..... 78
10	จำนวนและร้อยละของผู้ให้สัมภาษณ์เกี่ยวกับการประเมินผลการดำเนินงาน แนะแนว..... 79
11	จำนวนและร้อยละของผู้รับผิดชอบงานแนะแนวที่ให้สัมภาษณ์เกี่ยวกับ การจัดบริการแนะแนว..... 81
12	จำนวนและร้อยละของผู้ให้สัมภาษณ์เกี่ยวกับปัญหาทั่วไปของ การดำเนินงานแนะแนว..... 86
13	ลักษณะปัญหาทั่วไปของการดำเนินงานแนะแนว จากการสัมภาษณ์ วิธีแก้ไขปัญหาค่าดำเนินการไปแล้ว และข้อเสนอแนะ..... 89
14	จำนวนและร้อยละของผู้รับผิดชอบงานแนะแนวที่ให้สัมภาษณ์เกี่ยวกับ ปัญหาการจัดบริการแนะแนว..... 92
15	ลักษณะปัญหาการจัดบริการแนะแนวจากการสัมภาษณ์ วิธีแก้ไขปัญหาค่า ดำเนินการไปแล้ว และข้อเสนอแนะ..... 94
16	จำนวนและร้อยละของผู้ตอบแบบสอบถามจำแนกตามสถานภาพ..... 98
17	จำนวนและร้อยละของผู้ตอบแบบสอบถามเกี่ยวกับการมีส่วนร่วมรับผิดชอบ งานแนะแนว..... 100

สารบัญตาราง (ต่อ)

ตารางที่	หน้า
18 จำนวนและร้อยละของผู้ตอบแบบสอบถามเกี่ยวกับการประเมินผล การดำเนินงานแนะแนว.....	103
19 จำนวนและร้อยละของผู้ตอบแบบสอบถามเกี่ยวกับปัญหาทั่วไปของ การดำเนินงานแนะแนว.....	104
20 ลักษณะปัญหาทั่วไปของการดำเนินงานแนะแนวจากแบบสอบถาม วิธีแก้ไขปัญหา ที่ดำเนินการไปแล้ว และข้อเสนอแนะ.....	106
21 สภาพการดำเนินงานแนะแนว จำแนกตามแหล่งที่มาของข้อมูล.....	110
22 ปัญหาการดำเนินงานแนะแนว จำแนกตามแหล่งที่มาของข้อมูล.....	113

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

สารบัญแผนภูมิ

แผนภูมิที่

หน้า

1	รูปแบบการบริหารงานแนะแนวทั่วไป.....	42
2	รูปแบบการบริหารงานแนะแนวในกรณีมีครูรับผิดชอบไม่ครบ 5 บริการ.....	43

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย